

Bhuku ra Danieri - Zana Nematikumi Matanhatu Nesere

Kuzarurwa kweChokwadi cheChiporofita: Hondo yeChipiri yeProxy Wars uye Kusimbiswa kwe144,000

Jeff Pippenger
2024-03-30

Emahlweni akhona sesikhuluma ngempi yesibili yezimpi zokumela abanye, njengoba kuboniswe kuDaniyeli isahluko 11, amavesi 11 no-12. Impi yesibili kulawo mavesi iveza impi yase-Ukraine, phakathi kwamandla eRussia angakholelwa kuNkulunkulu, nesizwe sase-Ukraine. Kula mavesi, uPutin uyaphumelela, njengoba kwenza noPtolemy IV, kodwa emva kokunqoba kwakhe uyakuphakanyiswa enhliziyweni yakhe uqobo, futhi ukuziphakamisa kwakhe kobunhubi kuyoba yindlela yokuwa kwakhe. Ukumelwa komlando kwalomlando wamanje kusiza kuphela labo abaqonda ukuthi lomlando wamanje umele ini ngokomoya.

Mundima rimwe, rechitsauko chegumi, Danieri, anomirira vanhu vaMwari vemazuva okupedzisira, anoratidzwa seanonzwisisa zvose zviri ziviri “chiratidzo” ne “chinhu”. Chiratidzo nechinhu zvinomiririrwa kakawanda pamwe chete, asi zvakasiyana chimwe nechimwe, semutsara mumwe wezvokwadi. Ndizvo nzizi dzeUlai neHidhekeri. Ndizvo zviratidzo zve “mareh” ne “chazon”. Ndizvo chiporofita chemakore ane zviuru ziviri nemazana mashanu nemakumi maviri chakabatana nechipoorofita chemakore ane zviuru ziviri nemazana matatu. Ndizvo uchapupu hwemukati nehwokunze hwevanhu vaMwari. Ishe havadzokorori zvinhu zvisina kukosha. Mutemo wokutanga kutaurwa unoratidza kuti, nokuti chinhu chokutanga chatinoudzwa pamusoro paDanieri, muchiratidzo chake chokupedzisira, ndechokuti anomirira vanhu vaMwari vemazuva okupedzisira vanonzwisisa zvose zviri ziviri “chazon” ne “mareh”. Naizvozvo, chiratidzo nechinhu zvakakosha zvikuru kuti zvionekwe, kana nhorooondo yechipoorofita yemundima yegumi neimwe neyechigumi nembiri ichizofanira kunzwisiswa nenzira yakarurama.

Daniyeli anawakilisha wale mia moja arobaini na nne elfu katika Ufunuo sura ya kumi na moja, ambao wameurudia kikamilifu mfano wa wanawali kumi, uliotimizwa katika historia ya Wamillerite. Wao, kama ilivyokuwa kwa Wamillerite, walipatwa na kuvunjika moyo kwa kwanza, ambako katika Ufunuo sura ya kumi na moja kunawakilishwa kuwa wameuawa na mnyama wa “woke” asiyeamini Mungu kutoka katika shimo lisilo na mwisho, nao kisha hulala wakiwa wafu katika njia ya mji mkuu wa Misri na Sodoma, ambako pia Kristo alisulubiwa. Kifo chao kilizaa “shangwe” kwa wafuasi wa joka, lakini kwa Daniyeli kilizaa maombolezo.

Nhorooondo yekuiswa chisimbiso kwevane zviuru zana nemakumi mana nezvina yakamirirwawo nekumutswa kwaRazaro, uko kumutswa kwake kwakazivikanwa sechisimbiso chebasa raKristu; uye iye, semucherechedzo weavo vanoiswa chisimbiso naKristu, akatungamirira kupinda kwokukunda muJerusarema, uko kwakafananidzira kufamba kweKuchema kwePakati pousiku munhorooondo yeMillerite, uyewo munhorooondo yevane zviuru zana nemakumi mana nezvina.

Kumutswa kwaRazaro kwakaitika hanzvadzi dzake, Maria naMartha, vachiri mukuchema, sezvakanga zvakaita Danieri mukati memazuva makumi maviri nerimwe muchitsauko chegumi. Muchitsauko chegumi, kuchema kwaDanieri kunoguma nokuburuka kwaMikaeri, iye munhu chaiye ane “inzwi” rakadzosa Razaro naMozisi kuopenyu. Kumutswa kwezvapupu zviviri muna Zvakazarurwa chitsauko chegumi nerimwe kunomiririrwa naDanieri achishandurwa nechiratidzo chinokonzera che“marah.”

Mu ndime ya khumi, Danieli akuyimira kusindikizidwa kwa anthu okwana zana limodzi ndi zikwi makumi anayi mphambu zinayi, komwe kukuyimiridwanso mu ndime ya khumi ndi chimodzi ya Chivumbulutso. Mu ndimeyi, Gabriele akunena momveka bwino kuti anabwera kwa Danieli kudzachititsa Danieli kumvetsa zimene zidzagwera anthu a Mulungu a masiku otsiriza. Uthenga wa zimene zidzagwera anthu a Mulungu m’masiku otsiriza waikidwa mwa uneneri m’chimake cha uthenga womwe watsimikiziridwa ndi njira yoika mzere wa uneneri pa mzere wa uneneri. M’kagwiritsidwe kameneko lamulo la kutchulidwa koyamba likusonyeza kuti kumvetsa kolondola kudzangooneka kwa okhawa amene amaona choonadi cha mkati ndi cha kunja m’mizere imene yasonkhanitsidwa pamodzi. Iwo ndi amene amamvetsa “masomphenya” ndi “chinthucho”.

Vane zviuru zvine zana nemakumi mana nezvina zvina vachanzwisisa shoko rechiporofita, asi vachariraramawo, nokuti shoko neruzivo rwaro hazvigoni kupatsanurwa. Ishoko rinotsvenesa, nokuti shoko iShoko raMwari, uye Kristu ndiye Shoko raMwari, uye Shoko raMwari iChokwadi. Shoko rake rinosimbiswa seChokwadi, nokuti rinomiririrwa kubudikidza nenheyo dzokushandiswa kwechiporofita dzisiri chimwe kana chimwe kunze kwenheyo dzekuti Iye ndiani uye kuti chii chaAri. Iye ndiPalmoni, Muverengi Anoshamisa, Muverengi Wezvakananzika. Iye ndiye Nyanzvi yeMitauro Inoshamisa, mavambo nemagumo, wokutanga nowokupedzisira, Arufa naOmega. Zvinhu izvi zvokuti Iye ndiani ndizvo zvinotsanangura mitemo yechiporofita inosimbisa shoko rechiporofita, uye zvinobereka ruzivo rwechiporofita.

Ulai na Hiddekel, iyo nzizi ebyiri enene eza Shinari, nga tezinnatuuka mu Nnyanja ya Buperusi, zikola ekitundu eky’ebidiba ebirimu ennyanja entono okumpi n’awagattira amazzi gaazo ekiyitibwa Shatt al-Arab, naye tezigatta ne zifuuka mugga gumu. Shatt al-Arab kye kitundu kya mugga ekikolebwa olw’okugattana kw’emigga Fulaati ne Tiguli, awamu n’emigga emirala emitono n’ensulo ezikulukuta. Wabula, ne mu kitundu ekyo ekya delta, Fulaati ne Tiguli zikuuma obw’enjawulo bwazo era ne zyingira mu Nnyanja ya Buperusi nga migga egy’enjawulo. Obubaka obw’omunda n’obw’ebweru obw’obunnabbi bukuuma enkolagana yaabwo ey’enjawulo, naye bwe butuuka ku nkomerero yaabwo (mu nnaku ez’oluvannyuma), buleeta delta erimu emigga n’ensulo eziyamba ez’enjawulo. Yesu alaga eby’omwoyo ng’akozesa eby’obutonde, era mu nnaku ez’oluvannyuma ekiva mu kwolesebwa kwonna kikola ettaka ly’amazzi aganjala erya delta, newaakubadde nga emigga ebiri emikulu gikuuma emirimu gyagyo egy’enjawulo.

Indekisi yamasiku angamatjumi amabili nanye yokulila iyavumelana nesikhathi lapho ofakazi ababili bafile esitaladini, begodu leso sikhathi siqala ngokudana kokuthoma, kanye nesikhathi sokulibala. Leso sikhathi senzeka ngaphakathi kwesikhathi esikhulu, lapho ukutjwinwa kwabayikhulu namatjumi amane nane weenkulungwana kupheleliswa khona. Ukutjwinwa akhenge kuqale ngesikhathi sokuphela ngo-1989, kwaqala lokha uKrestu, njengengelosi

yesithathu, ehla ngoSeptemba 11, 2001. Waletha abantu baKhe ekuhambeleni kwabo kwesibili eKadeshi, begodu ngalesi sikhathi abambalwa abalungeleko bazangena enarheni yesithembiso. Ilwazi labantu bakaZimu kusukela ngesikhathi sokuphela ngo-1989 bekube nguSeptemba 11, 2001, akhenge libatjwine. Ukutjwinwa kwaqala lokha uKrestu ehla begodu akhalisa itjhada lokuthoma lecilongo lesikhombisa lomaye wesithathu.

Ukuvuthelwa kophondo lwesikhombisa kulapho imfihlakalo kaNkulunkulu ipheleliswa khona, futhi leyo mfihlakalo imelela ukubekwa uphawu kwabayiikhulu namashumi amane nane ezinkulungwane, okwenzeka ngesikhathi sokuvuthelwa kwalolo phondo. Lolo phondo lukhala amanothi amathathu, ngokuba liyiQiniso. Inothi lokuqala lalingoSeptemba 11, 2001, elesibili lalingo-Okthoba 7, 2023, kanti elesithathu kula manothi amathathu lisemthethweni weSonto ozayo maduze. Lawo manothi amathathu ayizinyathelo ezintathu ezihlala zikhona njalo eqinisweni. Ukuthintwa kukaDaniyeli kathathu esahlukweni seshumi kwaxhumanisa amava akhe nenkathi yomlando emelwe amanothi amathathu ophondo lwesikhombisa.

Ujumbe wa kinabii unaozalisha athari ya kubadilishwa na kufananishwa na sura ya Kristo, ambao Danieli anauonyesha katika sura ya kumi, ni ujumbe wa yale yatakayowapata watu wa Mungu katika siku za mwisho, lakini si siku za mwisho kwa maana ya jumla. Ni ujumbe ambao watu wa Mungu huuelewa na kuupitia wakati wa kutiwa muhuri kwa wale laki moja na arobaini na nne elfu.

Gabriyeri paanotanga kupa nhoroondo yechiporofita inomiririrwa muchitsauko chegumi nerimwe, anopa mitsara yakatsanangurika yechiporofita. Ndimba mbiri dzokutanga dzinotanga naKoreshi (saBush wokutanga), panguva yokuguma muna 1989, dzigoenderera mberi kusvika kunhoroondo yaDonald Trump somutungamiri wenyika wechi makumi mana neshanu (wechitanhatu), uye ipapo nhoroondo yechiporofita inomira, kusvikira nhoroondo yeUnited Nations (Aleksanda Mukuru), sehumambo hwechinomwe, yatariswa mundima dzechitatu nedzechina. Naizvozvo, shoko raDonald Trump somutungamiri akapfuma wechitanhatu anomutsa maGlobalists, ichokwadi chinoratidzwa pakuzadzikiswa panguva yokuisa chisimbiso kwezana namakumi mana navana ezviuru. Naizvozvo, ichokwadi chiripo zvino.

Mumavhesi mashanu kusvika pandima yechipfumbamwe, nhoroondo youpapacy hwakagadzwa pachigaro, kubvira muna 538 kusvikira paronda runouraya uye nenguva yokuguma muna 1798, inoronedzerwa. Chokwadi ichi, zvirokwazvo, chakakosha uye chinokosha, nokuti chinotsigira uye chinosimbisa ndima yemakumi mana, asi hachipi rondedzero chaiyo yechiporofita inoitika munguva yokuiswa chisimbiso kwezana namakumi mana nezvina ezviuru. Ndimba yegumi, kufanana nendima dzeshanu kusvika pfumbamwe, inosimbisa kushanda kwendima yemakumi mana, asi haitauri nezvenhoroondo yechiporofita inozadzikiswa munguva yokuiswa chisimbiso. Zvisinei, inocherekedza 1989, uye nokudaro inomisa, nokusiya kutaura, nguva yakanyarara kubva muna 1989 kusvikira kuSunday law mundima yemakumi mana neimwe.

Vhesi regumi nereshanu kusvikira kune gumi neshanu dzinoratidza nhoroondo yakazadzikiswa munguva yokusimbiswa kwezana rimwe namakumi mana nezvina zvuru. Vhesi idzodzo dzinopindirana nenhoroondo yakavanzika iri pakati pevhesi rechipiri nerechitatu, uye pakati pa1989 muvhesi remakumi mana kusvikira kumutemo weSvondo muvhesi remakumi mana

nerimwe. Vhesi idzodzo ichokwadi chiripo panguva ino zvikuru, uye dzinofanira kuzivikanwa saizvozvo kana tichizokohwa zvibereko zvakatarisirwa zvinobva pakunzwisisa mavhesi acho.

Zvibereko zvakarongerwa izvi zvine mativi maviri, nokuti zvinomiririra kunzwisisa kwenhorooondo youprofita inomiririrwa imomo, uyezve chiitiko chinobudiswa nokunzwisisa kwezvokwadi zvemharidzo iyoyo. Kunzwisisa kwemharidzo, kuri kuwedzera kwokupedzisira kwezivo, kuri kuzadzikiswa munguva yokuiswa chisimbiso, ndiko kunotsvenesa avo vanofanira kuva pakati pezviuru zvine zana namakumi mana nezvina. Nokuda kwechikonzero ichi, zvakakosha kufunga nezvendima idzodzo tichidzinangisa pamaonero omukati neokunze.

“සත් කාලය” යන ලච්චි කථාව විසි හයහි සඳහන් කථන, ලක්ෂ එක්ලක්ෂ හතළිස් හතර දහස මුද්දරා තබන කාලයට අනිවාර්යයෙන්ම අයත් වේ. මක්නිසාද දානියලේගමේ යාච්ඤා දකෙ—දවෙන සහ නවවන අධ්යායයන්හි නිරූපිතව ඇති ඒවා—මාගයාගමේ උපයනේ නිරූපිතව ඇති ජීර්කාගනාත්මක ඉතිහාසය අවබෝධ කරගැනීම සඳහා වූ ද්විත්ව යාච්ඤාවක්ද, තවද තම පාපයන් සහ තම පියවරුන්ගේ පාපයන් සඳහා සමාව ඉල්ලන ලච්චි කථාව විසි හයමේ යාච්ඤාව සමුද්රේණ කරන අය විසින් උපදවනු ලබන අන්දැකීම ලබන පිණිස වූ යාච්ඤාවක්ද නියෝජනය කරයි. බාහිර යාච්ඤාව මාගයාගමේ උපය හඳුනා දෙයි; අභ්යන්තර යාච්ඤාව කීර්තිසුවහන්සලේගමේ උපය උපදවයි.

Kuzwisisa nhorooondo inomiririrwa mundima dzakasiyana-siyana dziri muna Danieri gumi nerimwe, idzo dzinonyatsotaura nezvenhorooondo inozadzikiswa munguva yokuiswa chisimbiso, kunomiririrwa nomunyengetero waDanieri muchitsauko chechipiri. Iye navatatu vava vakatendeka vakatsvaka kunzwisisa shoko rakavanzika rehope dzaNebhukadhinezari pamusoro pechifananidzo chesimbi dzakasiyana-siyana. Apo kunzwisisa kwakarurama kwenhorooondo yechiporofita inomiririrwa muhope yakavanzika yaNebhukadhinezari kwava kuzivikanwa, kunzwisisa ikoko kunoratidza kune vanonzwisisa kuti havana tariro, kunze kwokunge ivo pachavo vawana ruzivo rwerupinduko rwakakwana runomiririrwa nomunyengetero waDanieri muchitsauko chepfumbamwe.

Kupatsanura chiitiko chinomiririrwa naDhanieri muchitsauko chegumi kubva murondedzero yechiporofita yezviitiko zvanguva yokupedzisira muchitsauko chegumi nerimwe, ndiko kukundikana somudzidzi wechiporofita. Muna Dhanieri chitsauko chegumi nerimwe, ndima yegumi nerimwe negumi nembiri, hondo yomuganhu, Hondo yeRafiya, nokukunda kwamambo wokumaodzanyemba, zvinomiririra yechipiri pahondo nhatu dzinorwirra navamwe dzakaratudzirwa muShoko raMwari rechiporofita. Kiyi inounza zaruriro iyi yechokwadi kuti ionekwe ndiko kushandiswa kwakaitwa noMunyoru weNdimi Anoshamisa kwemambo wokumusoro “achipfachukira nokupfuura,” kusvikira kunhare (mutsipa), mundima yegumi. Akapa dzimwe ndima mbiri dzinotaura pamusoro pokupfachukira nokupfuura; uye nokudaro Anobatanidza pamwe chete murondedzero yechiporofita yezviitiko nechiitiko icho kunzwisisa kwezviitiko izvozvo kunofanira kubudisa.

Asi vanakomana vake vachamutsa hashu, uye vachaunganidza hondo zhinji dzine simba guru; uye mumwe achauya zvirokwasvo, achafashukira, akapfuura napo; ipapo achadzoka,

achamutsa hasha dzake, kusvikira kunhare yake. Zvino mambo wokumaodzanyemba achatsamwa zvikuru, achabuda kundorwa naye, iye mambo wokumaodzanyemba achirwa namambo wokuchamhembe; uye iye acharonga boka guru rehondo; asi boka iroro richaiswa muruoko rwake. Uye kana abvisa boka iroro, moyo wake uchazvikudza; uye achawisira pasi makumi ezviuru mazhinji; asi haangasimbiswi nazvo. Danieri 11:10–12.

Mu 2014, Putin adayambije nkhondo ku Ukraine, ndipo kuti munthu azindikire choonadi chimenechi monga chayimiridwa mu vesi la khumi ndi limodzi la chaputala 11, wophunzira wa ulosi ayenera choyamba kukhoza kuona kuti vesi la khumi likuyimira mbiri imene ikusonyeza gawo lachiwiri la vesi la makumi anayi la Danieli chaputala 11. Akazindikira zimenezo, pamene amaona kuti chimene vesi la khumi limawonjezera pa vesi la makumi anayi n'chakuti, pamene Soviet Union inakokoleredwa kuchotsedwa mu 1989, mfumu ya kumpoto inangokwera kufika ku linga lake (“khosi”). Koma wophunzira wa ulosi sakanadziwa chimene zimenezo zinkasonyeza, mpaka ataona Yesaya chaputala 8 vesi 8. Pamenepo akanakhala ndi ulamuliro waulosi wozindikiritsa kuti mavesi onse atatuwa amamangiriridwa pamodzi ndi mawu amene amagwiritsidwa ntchito katatu kokha m’Baibulo.

Mudzidzi aizodawo chapupu chechipiri chokuti nguva nhatu idzo mashoko okuti “kufashukira nokuyambuka” anoonekwa muBhaibheri, kudzikororwa kwacho kwakaitwa nemaune. Chapupu chechipiri chechokwadi ichi chinosisimbiswa nokuti ndima dzose nhatu (zwapupu), dzinoratidza mambo wokumusoro achirwisa mambo wokumaodzanyemba. Pamwe chete, zwapupu zvitatu izvi, izvo zvinosisimbiswa kuti inhorondo imwe chete yokufananidzira nemhando mbiri dzezwapupu zvomukati, zvinotungamirira mudzidzi wechiporofita kuti azoisa ndima nhatu dzose pamusoro peimwe neimwe, nenzira yokuisa mutsetse pamusoro pomutsetse. Kushandiswa ikoko kunowedzera zviru mundima idzodzo, dzinoratidza hondo iri pakati pamambo wokumusoro namambo wokumaodzanyemba.

Yesaya sura ya saba, aya ya nane na ya tisa, zinatoa ufunguo wa kutatua fumbo la kile “ngome” katika aya ya kumi inawakilisha, kwa maana neno la Kiebrania la “ngome” ndilo pia lile “ngome” ambalo mfalme wa kusini aliingia ndani yake katika aya ya saba ya sura ya kumi na moja. “Ngome” pia hutafsiriwa kuwa “nguvu” katika kauli “patakatifu pa nguvu” katika aya ya thelathini na moja ya Danieli kumi na moja. Hivyo, aya hizo mbili (ya saba na ya thelathini na moja), zinatoa mashahidi wawili kwamba “ngome” ni mji mkuu wa ufalme au mfalme. Kwa kuwa ukweli huo umewekwa imara kwa mashahidi wawili (wote wawili katika sura ya kumi na moja), basi kile ambacho Yesaya anakitambulisha katika kifungu chake cha mafumbo katika sura ya saba, aya ya nane na ya tisa, anapoweka imara kwa mashahidi wawili wa ndani kwamba ngome ni mji mkuu wa ufalme, au mfalme wa ufalme huo, huweka imara kwamba kabla ya mwaka 1989, Umoja wa Kisovieti, ambao mji wake mkuu ulikuwa Urusi, ukiwa na jiji lake kuu la Moscow, ulikuwa na kiongozi ambaye alikuwa Mikal Gorbachev. Si jambo la bahati mbaya kwamba sifa ya kuonekana iliyoonekana wazi ya Gorbachev ilikuwa paji lake la uso.

Mutsetse pamusoro pemutsetse, magumo echishandiso ichi anosimbisa kukosha kwacho paanoti, “Kana musingatendi, zvirokwazvo hamungasimbiswi.” Jesu akati, “Imi mapenzi, uye vanononoka pamwoyo pakutenda zvole zvakataurwa navaporofita.” [Ona Ruka 24:25] Ezra akanyora,

“Vakabva vamuka mangwanani-ngwanani, vakaenda kurenje reTekoa; uye pavakanga vachienda, Jehoshafati akamira akati, Nditeererei, imi vaJudha, nemi vagari veJerusarema; Tendai muna Jehovah Mwari wenyu, saizvozvo muchasimbiswa; tendai vaporofita vake, saizvozvo muchabudirira.” [Ona 2 Makoronike 20:20] Kanomwe mubhuku raZvakazarurwa murayiro unopiwa wokuti vanzwe. “Uyo une nzeve, ngaanzwe zvinorehwa noMweya kumakereke.”

Kusimikwa imara ni kuwa miongoni mwa wanawali wenye hekima, kwa maana wapumbavu ni wazito wa moyo kuyaamini manabii. Wenye hekima huamini yale ambayo Mungu amesema kupitia manabii Wake, nao husimikwa imara na kufanikiwa, kwa kuwa wanasikia yale ambayo Roho ayaambia makanisa. Utambulisho wa Urusi, na vita ilivyoianzisha mwaka 2014 dhidi ya Ukraine, ndilo jambo linalowasimika imara wale walio wanafunzi wenye hekima wa unabii katika kipindi ambacho Kristo anafunua muhuri wa ukweli huo wenyewe.

Chokwadi ichocho chakasvika munhoroondo muna 2014, iro riri mushure ma2001, uye naizvozvo riri mukati menguva yokuiswa chisimbiso kwezana ramakumi mana nezvina ezviuru. Gore rakatevera, 2015, purezidhendi akapfuma kupfuura vose, ari purezidhendi wechitanhatu kubva panguva yokuguma muna 1989, akatanga kumutsa maGlobalists. Ndima yegumi inoratidza nhoroondo ya1989, asi inogadzawo Russia se“nhare,” uye mundima mbiri dzinotevera, Russia yaizotanga hondo yechipiri yehondo dzevamiririri, uye Putin achakunda muhondo iyoyo. Chokwadi chendima idzodzo chinosunungurwa pachisimbiso kana nhoroondo yachinomiririra yazadzikiswa.

“දැනියලේ නමන්ගේ කොටසනේද නමන්ගේ ස්ථානයනේද ස්ථිරව සිටියි. දැනියලේගේද යොහන්ගේද අනාවැකි අවබෝධ කරගත යුතුය. ඒවා එකිනෙකට අර්ථකථනය කර දෙයි. ලෝකයේ සෑම කෙනෙකුම අවබෝධ කරගත යුතු සන්දේශයක් ඒවා ලෝකයට ලබා දෙයි. මම අනාවැකි ලෝකයේ සාක්ෂියක් විය යුතුය. අවසාන මේ දිනවල ඒවා ඉටු වීම තුළින්, ඒවා නමන්ම තම අර්ථය පිරිකාග කරනු ඇත.” The Kress Collection, 105.

Utabiri wa aya ya kumi na moja na ya kumi na mbili umefunguliwa kupitia utimilifu wake wa kihistoria katika wakati wa kutiwa muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu; lakini “mstari juu ya mstari,” kuna ukweli mwingine wa muhimu unaohusiana na aya hizi. Ili mwanafunzi wa unabii ayaweke pamoja mafungu matatu ya “kufurika, na kupita juu,” ni lazima mwanafunzi huyo pia aingize katika mstari wa kinabii unabii wa miaka sitini na mitano. Unabii wa miaka sitini na mitano huashiria mwanzo wa unabii zile mbili za miaka elfu mbili mia tano na ishirini, na hubainisha kwamba zinaanza zikitengana kwa miaka arobaini na sita kutoka moja hadi nyingine. Kwa kuibainisha miaka sitini na mitano mwanzoni, pia hubainisha kwamba Alfa na Omega vingetokeza miaka sitini na mitano mwishoni.

Makore makumi matanhatu namashanu ari pakutanga nepamagumo, rimwe nerimwe rine mucherechedzo wematombo matatu enhambo. Rokutanga raiva 742 BC, zvino makore gumi nemapfumbamwe gare gare 723 BC, uye zvino makore makumi mana nenhanhatu gare gare 677 BC. Matombo matatu iwayo enhambo anomiririrwa pakuguma na1798, 1844, na1863. Nguva yemakore makumi mana nenhanhatu pakutanga (Alpha), inomirira kutsikwa-tsikwa kwetembere

neuto, uye makore makumi mana nenhanhatu pakuguma (Omega), anomirira kudzorera kwenzvimbo tsvene neuto, apo Mutumwa weSungano (uyo ariwo Alpha naOmega), aizopinda kamwe-kamwe mutembere yaakanga amutsa mumakore makumi mana nenhanhatu kubva muna 1798 kusvika muna 1844.

Iminyaka mirongo ine n'itandatu ibanzirizwa n'imyaka cumi n'icyenda mu gihe Yesaya yashyiragaho ubuhanuzi mu mwaka wa 742 Mbere ya Kristo, igereranya imyaka mirongo ine n'itandatu ku musozo wayo, hanyuma igakurikirwa n'imyaka cumi n'icyenda mu buryo bwa kiyazimu. Imyaka cumi n'icyenda kuva mu 1844 kugeza mu 1863 itanga ishusho y'imigambi ya Kristo ku bantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine itasohoye kubera ubwigomeke bwabaye muri ayo mateka. Umurimo usabwa umunyeshuri w'ubuhanuzi kugira ngo agabanye neza ijambory'ukuri ku byerekeye imirongo ya cumi kugeza kuri cumi n'ibiri yo mu gice cya cumi na kimwe cya Daniyeli, ntushyiraho gusa (niba ubyemera) ko Uburusiya bwari gutangiza intambara muri Ukraine mu 2014, ahubwo ko iyo ntambara yari gutangizwa mu gihe cyo gushyirwaho ikimenyetso cy'abantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine. Nk'uko amateka y'ubuhanuzi ahagarariwe muri iyo mirongo ari ay'ingenzi, ni ko n'amateka aho ukuri kw'ayo mateka nyine gukurirwaho igifuniko na yo ahagarariwe n'amateka y'ayo myaka cumi n'icyenda kuva mu 1844 kugeza mu 1863.

1844 inoratidza kusvika kwengirozi yechitatu, uye inofananidzira kusvika kwengirozi yechitatu musu w'11 Gunyana 2001. 1863 inomirira kupanduka kunofananidzirwa nokuvakwazve kweJeriko. Chiratidzo chenzira cha1863 chinofananidzirawo kuteerera kwezana rimwe namakumi mana nezvina ezviuru vanoshandiswa "kuwisira pasi masvingo eJeriko", panguva yomurayiro weSvondo uri kuuya nokukurumidza. Mundima dzatiri kufunga nezvadzo, ndima yegumi nenhanhatu inomirira murayiro weSvondo muUnited States. Ndimba yegumi neimwe inoisa mucherechedzo kubva muna 2014 kusvikira pakukunda kwokupedzisira kwaPutin. Ndimba idzi dzinoratidza kutanga kwehondo yechipiri yevamiriri, iyo inoteverwa nehondo yechitatu yevamiriri, sezvinomiririrwa mundima yegumi nenhatu kusvika yegumi neshanu.

Tikabatanidza ndimba yechipiri nendimba yegumi neimwe neye gumi nembiri, tinoziva hondo yeUkraine yakatanga muna 2014, iyo yakazoteverwa nemushandirapamwe wesarudzo dzeMutungamiri weUnited States wa2015, uye nesarudzo yakatevera yemutungamiri akapfuma kupfuura vose muna 2016. Ndimba yegumi nembiri inoteverwa nekutsiva kwemutungamiri wekupedzisira mutemo weSvondo usati wavapo, muhondo yechitatu yevamiriri. Hondo yechipiri yevamiriri, inova kurwa kwemuganhu, yakatanga nguva pfupi sarudzo dzemutungamiri wechitanhatu uye akapfuma kupfuura vose dzisati dzaitwa.

Katika historia ya mwaka 1844 hadi 1863, zile fimbo mbili za Ezekieli zilipaswa kuunganishwa. Kuunganishwa kwake kuliwakilisha muungano wa uungu na ubinadamu, amba ndio kazi ya kutiwa muhuri wale mia moja arobaini na nne elfu. Mwaka 1844 malaika wa tatu alifika na akafunua nuru iliyohusiana na patakatifu pa mbinguni, sheria ya Mungu, Sabato, na malaika wa tatu. Mwaka 1849 Bwana alinyoosha mkono Wake mara ya pili kuikusanya kundi lililotawanyika ambalo lilikuwa limepatwa na kutawanyika wakati wa maangamizo makuu. Mwaka 1850 Aliwaongoza watu Wake kuandaa chati ya pili ya Habakuki, ili kwa kielelezo cha wazi kuonesha

ujumbe ambao watu Wake walipaswa kuutangaza alipokuwa akiwaongoza “kuziangusha kuta za Yeriko”. Chati hiyo ilijumuisha “nyakati saba” kama ilivyokuwa pia katika “chati ya zamani”.

Muna 1856, Akazarura chisimbiso pachiedza chaifanira kuisa chisimbiso pavanhu Vake chisati chasvika “Hondo yeJeriko”. Chiedza ichocho chakanga chiri kuwedzerwa kwechiedza chokutanga icho Alfa naOmega vakanga varatidza kuna William Miller. Chakanga chiri chiedza che“nguva nomwe,” sezvachimirirwa kakawanda muHondo yeJeriko yekare. Chiedza chaifanira kuisa chisimbiso pavanhu Vake, chakanga chiriwo shoko reRaodhikia raifanira kuvamutsa, nokuvachinjisa richivadzosazve muchiitiko cheFiradherfia. Chiedza icho chokupedzisira chakanga chiri kuwedzerwa kwechiedza chokutanga, asi vanhu Vake vakaregedza chiedza, uye nokusasarudza kwavo vakasarudza kutsaukaira murenje reRaodhikia. 1844, 1849, 1850, 1856 na1863 zvinomirira zviratidzo zvishanu zvomunzira zvinomiririrwa munhorondo yaGunyana 11, 2001 kusvikira kumurayiro weSvondo uri kuuya nokukurumidza.

අපි මමෙ අධියයනය ඊළඟ ලිපියේදී ඉදිරියට පවත්වාගෙන යන්නෙමු.

Zvino Jeriko rakanga rakavharirwa zvakasimba nokuda kwavana vaIsraeri; kwakanga kusina aibuda, uye kwakanga kusina aipinda. Jehovha akati kuna Joshua, Tarira, ndaisa Jeriko muruoko rwako, pamwe chete namambo waro navarume varo vane simba nousingi. Uye muchapoteredza guta, imi mose varume vehondo, muchiritenderera kamwe. Ndizvo zvauchaita kwamazuva matanhatu. Vaprista vanomwe vachafanira kutakura pamberi peareka hwamanda nomwe dzenyanga dzemakondobwe; uye pazuva rechinomwe muchapoteredza guta kanomwe, vaprista vachiridza hwamanda. Zvino zvichaitika kuti, kana varidza nyanga yegondobwe nokuibudisa inzwi refu, uye kana muchinzwa kurira kwehwamanda, vanhu vose vachadanidzira nokuchema kukuru; ipapo rusvingo rweguta ruchawira pasi rwakati sandara, uye vanhu vachakwira, mumwe nomumwe achienda mberi kwake akanyatsorurama. Joshua mwanakomana waNuni akadana vaprista, akati kwavari, Simudzai areka yesungano, uye vaprista vanomwe ngavatakure hwamanda nomwe dzenyanga dzemakondobwe pamberi peareka yaJehovha. Akati kuvanhu, Pfuurirai mberi, mupoterredze guta, uye uyo akashongedzwa zvombo ngaapfuure mberi peareka yaJehovha. Zvino zvakaitika, Joshua wakati ataura navanhu, vaprista vanomwe vakanga vakatakura hwamanda nomwe dzenyanga dzemakondobwe vakapfuurira mberi pamberi paJehovha, vakaridza hwamanda; uye areka yesungano yaJehovha yakavatevera. Varume vakanga vakashongedzwa zvombo vakanga vachifamba pamberi pavaprista vairidza hwamanda, uye boka raitevera shure rakanga richiuya shure kweareka, vaprista vachingoenderera mberi vachiridza hwamanda. Joshua akanga arayira vanhu, achiti, Hamungadanidziri, kana kuita inzwi nenzwi renyu, uye hakuna shoko richabuda mumuromo menyu, kusvikira pazuva randichati kwamuri, Danidzai; ipapo muchadanidzira.

Basi areka ya Jehovha yakapoteredza guta, ichirifamba kamwe; zvino vakapinda mumisasa, vakavata mumisasa. Uye Joshua akamuka mangwanani-ngwanani, vaprista vakatakura areka yaJehovha. Uye vaprista vanomwe, vakatakura hwamanda nomwe dzenyanga dzemakondobwe pamberi peareka yaJehovha, vakafamba vachiramba vachienda, vachiridza hwamanda; varume vakanga vakashonga zvombo vakafamba pamberi pavo; asi veboka rokumashure vakatevera areka yaJehovha, vaprista vachifamba vachiridza hwamanda. Uye

nezuva rechipiri vakapoterredza guta kamwe, vakadzokera kumisasa; saizvozvo vakaita kwamazuva matanhatu. Zvino nezuva rechinomwe vakamuka mangwanani-ngwanani, mambakwedza achangobuda, vakapoterredza guta nenzira imwe cheteyo kanomwe; chete nezuva iro vakapoterredza guta kanomwe. Zvino zvakaitika panguva yechinomwe, vaprista pavakaridza hwamanda, Joshua akati kuvanhu, Danidzirai; nokuti Jehovha akupai guta.

Mudziwo uchava chinhu chakatukwa, iwo pachawo nezvose zviru mauri, kuna Jehovha; asi Rahabhi chifeve ndiye oga achapona, iye navose vari naye mumba, nokuti akavanza nhume dzatakanga tatuma. Asi imi, zvirokwazvo chenjererai chinhu chakatukwa, kuti murege kuzviitira kutukwa, kana muchitora chinhu chakatukwa, mukaita musasa waIsraeri kutukwa nokuuparira nhamo. Asi sirivha yose nendarama, nemidziyo yendarira neyesimbi, zvakatsaurirwa kuna Jehovha; zvichapinda muupfumi hwaJehovha. Naizvozvo vanhu vakadanidzira vaprista vachiridza hwamanda; zvino zvakaitika, vanhu pavakanzwa kurira kwehwamanda, vanhu vakadanidzira nokudanidzira kukuru, rusvingo rukawira pasi chakati sandara, zvokuti vanhu vakakwira vakapinda muguta, mumwe nomumwe akatarisana napamberi pake; vakatora guta.

Vakaparadza zvachose zvose zvakanga zviru muguta, murume nomukadzi, muduku nomukuru, nzombe, namakwai, nembongoro, nomuromo womunondo. Asi Joshua akanga ati kuvarume vaviri vakanga vasora nyika, Pindai mumba mechifeve, mubudise imomo mukadzi uyo nezvose zvaanazvo, sezvamakapika kwaari. Zvino majaya iwayo, akanga ari vasori, akapinda, akabudisa Rahabhi, nababa vake, naamai vake, nehama dzake, nezvose zvaakanga anazvo; vakabudisawo hama dzake dzose, vakavaisa kunze kwemisasa yaIsraeri. Vakapisa guta nomoto, nezvose zvakanga zviru mariri; asi sirivha, nendarama, nemidziyo yendarira neyesimbi, vakazviisa muupfumi hweimba yaJehovha. Joshua akaponesa Rahabhi chifeve ari mupenyu, neveimba yababa vake, nezvose zvaakanga anazvo; uye anogara pakati paIsraeri kusvikira nanhasi; nokuti akavanza nhume, dzakatumwa naJoshua kundosora Jeriko. Panguva iyoyo Joshua akavapikisa, achiti, Ngaarohwe nomutuko pamberi paJehovha munhu anomuka akavaka guta iri reJeriko; nhedziso yaro achaivamba nomwanakomana wake wokutanga, uye masuwo aro achaamisa nomwanakomana wake wokupedzisira. Naizvozvo Jehovha akanga anaJoshua; mukurumbira wake ukapararira munyika yose. Joshua 6:1–27.